

TÜRKİYE’NİN TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ SEKTÖRÜ

Tekstil sanayiinin birçok alt dalında her çeşit iplik, kumaş, giyim eşyası, ev tekstil, hazır giyim tekstil ürünlerini üretebilen Türkiye’nin son yıllar itibariyle gelişmiş ve büyük bir tekstil ve konfeksiyon makine parkı bulunmaktadır.

1980’li yıllara kadar sektörün ihtiyaç duyduğu tekstil ve konfeksiyon makineleri ithal edilmiş; ancak 1980lerde küçük ve orta ölçekli makine üretimine başlanılmıştır. Günümüzde tekstil ve konfeksiyon makineleri imalatçıları, yüksek teknoloji makine de dahil tekstil sanayinde kullanılan birçok makineyi üretebilmektedir. Atmosferik jet veya püskürtmeli boya makineleri gibi makine kategorisinde, yerel düzeydeki üreticiler, uluslararası piyasalarda rekabet yaratabilmektedir. Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon makineleri imalatçıları, genellikle küçük ve orta ölçekli olup, İstanbul ve İzmir’de yoğunlaşmışlardır. Sürekli değişen tekstil ve konfeksiyon talepleri, makine imalatına yön vermektedir. Türkiye’de de tekstil ve konfeksiyon makine imalatında, global trendler takip edilmekte, bunun neticesinde ise son teknoloji, daha verimli ve sofistike makinelerin imalatı yapılmaktadır. Yeni teknolojileri uygulayan ve tasarım geliştirmeye önem veren sektör, 1990’lı yıllara kadar iç piyasaya yönelik üretim yapmış, 1990’lı yıllardan itibaren dış pazarlara yönelmeye başlamıştır ve bugün ise yaklaşık 150 farklı ülkeye ihracat yapar duruma gelmiştir.

1. SEKTÖRÜN DÜNYADAKİ DURUMU

1.1. DÜNYA TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATI

Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre 2006 yılında toplam dünya tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı, bir önceki yıla göre %7,3 oranında artış göstererek 24,3 milyar \$ değerine ulaşmıştır.

2005-2006 Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler* (ABD Doları)

	Ülke Adı	2005	2006	Değişim (%)
1	Almanya	5.178.923.000	5.505.485.000	6,3
2	Japonya	2.977.295.070	3.107.780.611	4,4
3	İtalya	2.520.301.646	2.658.810.714	5,5
4	Çin Halk Cum.	1.787.772.778	2.297.310.624	28,5
5	İsviçre	1.599.281.541	1.729.721.230	8,2
6	ABD	1.219.320.673	1.309.066.507	7,4
7	Fransa	1.022.728.567	1.070.639.777	4,7
8	Güney Kore	934.221.834	1.007.333.490	7,8
9	Hong Kong	884.835.760	902.742.877	2,0
10	Çek Cum.	452.001.160	521.639.123	15,4
11	Singapur	514.968.497	503.183.187	-2,3
12	Polonya	276.935.233	423.688.161	53,0
13	İngiltere	422.237.393	400.750.144	-5,1
14	Kanada	288.607.501	324.322.078	12,4
15	Belçika	399.236.264	318.620.152	-20,2
16	İspanya	249.666.866	241.651.293	-3,2
17	İsveç	218.555.736	225.392.259	3,1
18	Türkiye	162.823.182	224.667.887	38,0
19	Avusturya	229.366.207	211.922.493	-7,6
20	Tayland	111.887.676	168.934.813	51,0
	Diğer Ülkeler Toplam	1.187.714.954	1.136.558.634	-4,3
	Toplam	22.638.681.538	24.290.221.054	7,3

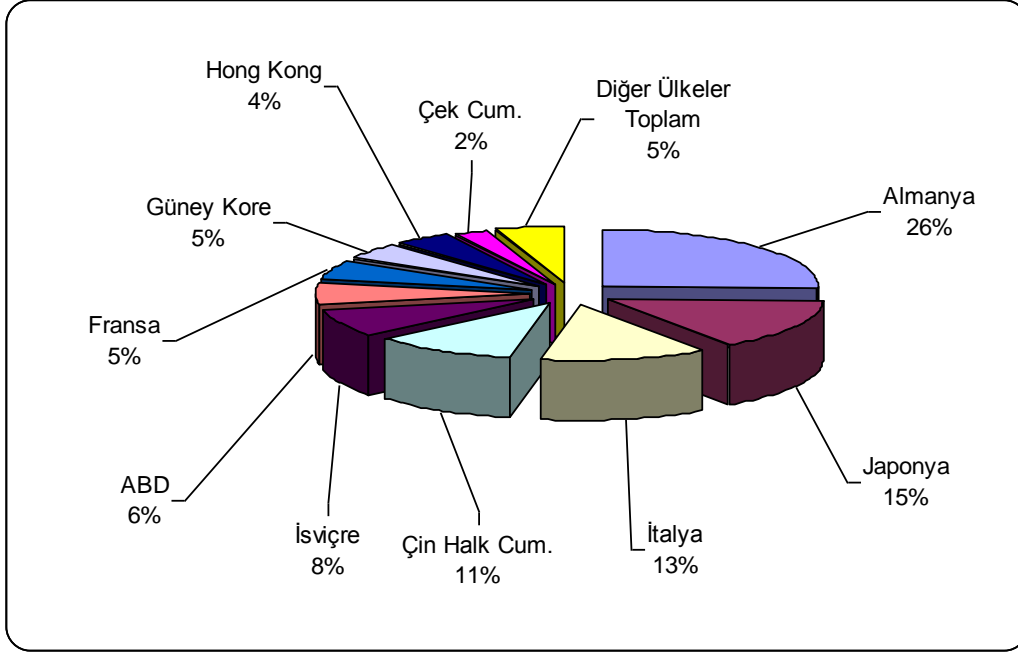
Kaynak: BM ve TÜİK Verileri

* BM İstatistik Bölümüne bilgi veren ülkeler arasında

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP’leri kapsamaktadır.

Almanya, dünya tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatından %23 pay almış ve sektörde ihracat yapan ülkeler arasında ilk sırada yer almıştır. Almanya'yı Japonya, İtalya, Çin ve İsviçre takip etmiştir.

2006 Yılı Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler (ABD Doları)

2006 yılında, 225 milyon \$ civarındaki ihracatı ile dünya sektör ihracatından Türkiye, tekstil makineleri ihraç eden ülkeler arasında 18. sırada yer almıştır. 2007 yılında ise dünya sektör ihracatında Almanya'nın sektör liderliğini devam ettirdiği dikkat çekmektedir. Türkiye ise 2007 yılında ihracatçı ülke sıralamasında 15. sıraya yükselmiştir.

2007 Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler*

	Ülke Adı	İhracat Değer (ABD Doları)
1	Almanya	6.282.680.000
2	Japonya	3.413.570.220
3	İtalya	2.755.169.515
4	Çin	2.725.698.938
5	İsviçre	1.892.658.198
6	ABD	1.393.125.297
7	Fransa	1.117.019.385
8	Güney Kore	1.068.603.024
9	Hong Kong	863.417.223
10	Singapur	568.493.696

Kaynak: BM Verileri

* BM İstatistik Bölümüne bilgi veren ülkeler arasında

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP'leri kapsamaktadır.

1.2 DÜNYA TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İTHALATI

2006 yılında dünya tekstil ve konfeksiyon makineleri ithalatı, bir önceki seneye kıyasla %2,4 oranında artarak 23,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2005-2006 Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatında Başlıca Ülkeler (ABD Doları)

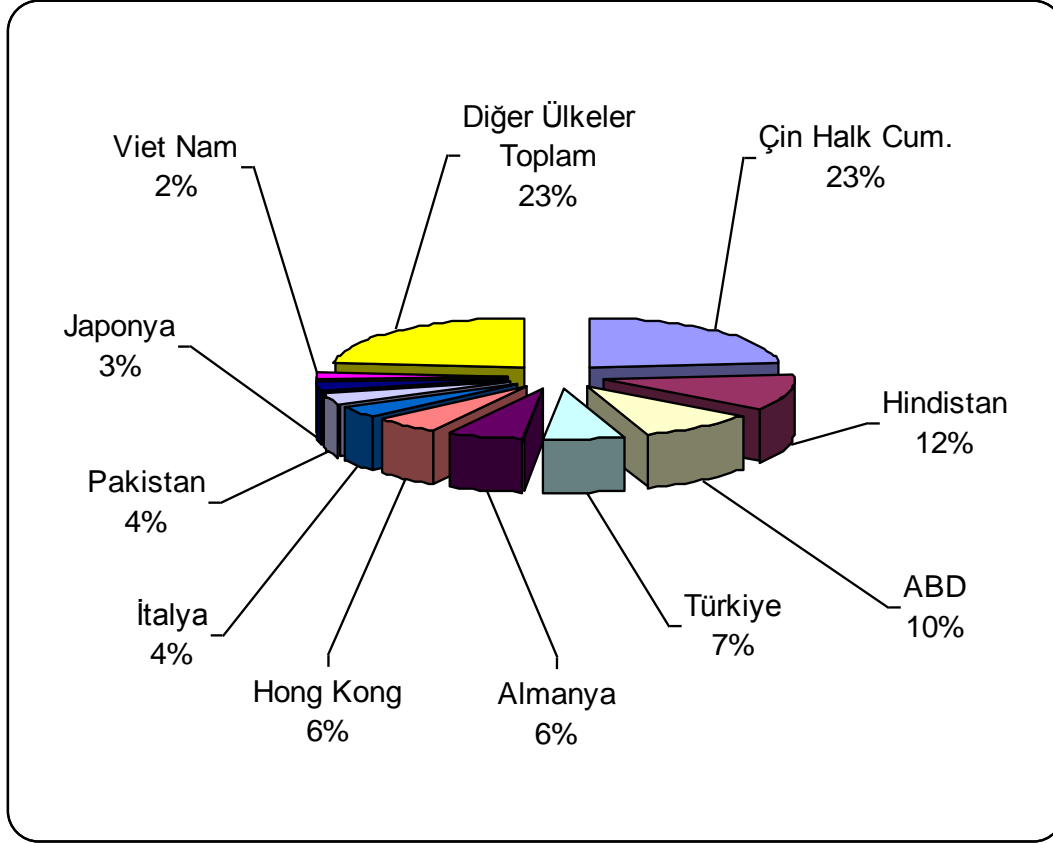
	Ülke Adı	2005	2006	Değişim %
1	Çin Halk Cum.	3.906.609.938	4.471.416.334	14,5
2	Hindistan	1.772.366.328	2.239.822.318	26,4
3	ABD	2.130.392.148	1.909.834.601	-10,4
4	Türkiye	1.658.845.820	1.324.219.947	-20,2
5	Almanya	1.084.256.000	1.252.727.000	15,5
6	Hong Kong	1.151.785.338	1.081.702.539	-6,1
7	İtalya	754.552.475	764.058.245	1,3
8	Pakistan	942.032.466	729.593.869	-22,6
9	Japonya	551.937.265	569.630.601	3,2
10	Viet Nam	447.153.825	481.796.159	7,7
11	Fransa	468.912.979	460.239.870	-1,8
12	Brezilya	313.901.636	450.381.275	43,5
13	Meksika	397.078.818	417.570.370	5,2
14	Belçika	375.919.551	412.403.616	9,7
15	Tayland	419.350.206	401.840.488	-4,2
16	Singapur	343.776.479	376.953.972	9,7
17	Kanada	353.170.877	367.330.223	4,0
18	İsviçre	304.269.292	357.990.273	17,7
19	İspanya	319.999.740	341.352.214	6,7
20	İngiltere	327.603.483	330.168.063	0,8
	Diğer Ülkeler Toplam	4.632.357.556	4.458.425.988	-3,8
	Toplam	22.656.272.220	23.199.457.965	2,4

Kaynak: BM ve TÜİK Verileri

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP'leri kapsamaktadır.

4,5 milyar dolar ithalatı ile Çin Halk Cumhuriyeti, dünya genelinde tekstil ve konfeksiyon makineleri ithalatı yapan ülkeler arasında lider konumunda yer almıştır. Almanya'yı Hindistan, ABD, Türkiye ve Almanya takip etmiştir.

2006 Yılı Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatında Başlıca Ülkeler

Türkiye, 2006 yılında, 1,3 milyar \$ civarındaki ithalatı ile dünya sektör ithalatında 4. ülke konumunda iken 2007 yılında 3. ithalatçı ülke olmuştur. Çin ise 2007 yılında dünya sektör ithalatında lider ülke konumundadır.

2007 Dünya Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatında Başlıca Ülkeler*

	Ülke Adı	İhracat Değer (ABD Doları)
1	Çin Halk Cum.	5.272.614.329
2	ABD	2.064.648.537
3	Türkiye	1.794.893.328
4	Almanya	1.449.918.000
5	Hong Kong	978.896.437
6	İtalya	915.608.315
7	Japonya	628.533.548
8	Fransa	580.517.774
9	Singapur	494.193.437
10	Belçika	493.700.635

Kaynak: BM ve TÜİK Verileri

* BM İstatistik Bölümüne bilgi veren ülkeler arasında

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP'leri kapsamaktadır.

2. SEKTÖRÜN TÜRKİYE'DEKİ DURUMU

2.1. TÜRKİYE'NİN TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATI

Tekstil ve Konfeksiyon makineleri sektöründe dış ticaret açığı veren Türkiye, özellikle son yıllarda uluslararası rekabetin artmasıyla ihracatta da önemli gelişmeler göstermiştir.

Türkiye'nin son iki yıldaki tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatına bakıldığında zaman toplam makine ve aksamı ihracatı içerisindeki (sırasıyla %3,2, % 2,5) payının potansiyelinin çok altında olduğu gözlenmektedir. 2007 yılında bir önceki seneye kıyasla %6,1 artış gösteren sektör ihracatı, 238 milyon \$'a ulaşmıştır.

Türkiye'nin son iki yıldaki sektör ihracatı, ürün bazında incelendiğinde, 125 milyon \$ ile dokuma maddelerini yıkama, kurutma, ütüleme makinelerinin sektör ihracatının yarısından fazlasını teşkil ettiği gözlenmektedir. Sektör ihracatında diğer önemli ürün grubu ise, lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler gelmiştir.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İhracatı (ABD Doları)

G.T.İ.P.	MADDE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
8451	DOKUMA MADDELERİNİ YIKAMA, KURUTMA, ÜTÜLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	107.279.312	125.876.040	17,3
8445	LİFLERİ HAZIRLAYAN, İPLİK ÜRETEN-HAZIRLAYAN MAKİNELER	46.934.043	27.118.501	-42,2
8447	ÖRGÜ TEZGAHLARI, GİPÜR, TÜL, DANTELA, FILE İMALİ MAKİNE, CİHAZLARI	23.835.882	25.180.362	5,6
8448	YARDIMCI TEKSTİL MAKİNE, CİHAZLARI VE AKSAM-PARÇALAR	14.162.328	21.515.162	51,9
8452	DİKİS MAKİNELERİ, MOBİLYALARI, İGNELELERİ, AKSAM-PARÇALARI	16.166.305	19.333.672	19,6
8446	DOKUMA TEZGAHLARI (MAKİNELERİ)	12.501.653	14.694.756	17,5
8444	DOKUMA MADDELERİNDEN LİF İMAL EDEN, DOKUYAN, KESEN MAKİNELER	3.729.132	4.379.186	17,4
8449	KEÇE, MENSUCAT İMAL MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	59.232	313.261	428,9
	TOPLAM	224.667.887	238.410.940	6,1

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin ülkeler itibarıyla tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı incelendiğinde, 23 milyon \$ ile Almanya'nın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Türkiye'nin sektör ihracatında diğer önemli pazarları ise sırasıyla Hindistan (20,4 milyon \$), Mısır (20,2 milyon \$), Özbekistan(17,9 milyon \$) ve Bangladeş (14,8 milyon \$) olmuştur. Diğer taraftan, Türkiye'nin sektör ihracatındaki ilk 10 ülke arasında en fazla ihracat artışı (%90) gerçekleşen ülkenin Almanya, ihracatında en fazla düşüşün olduğu ülkenin ise Hindistan olduğu dikkat çekmektedir.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler (ABD Doları)

	ÜLKE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
1	ALMANYA	12.121.611	23.131.461	90,8
2	HİNDİSTAN	31.927.766	20.407.775	-36,1
3	MISIR	12.038.309	20.213.550	67,9
4	ÖZBEKİSTAN	13.614.785	14.953.721	9,8
5	BANGLADEŞ	21.180.720	14.831.812	-30,0
6	İRAN	8.685.367	11.178.375	28,7
7	FRANSA	5.227.151	8.881.053	69,9
8	İNGİLTERE	5.503.051	8.792.471	59,8
9	SURİYE	5.011.242	7.314.306	46,0
10	BELÇİKA	3.969.299	7.041.527	77,4
	DİĞER ÜLKELER	105.388.586	101.664.889	-3,5
	TOPLAM	224.667.887	238.410.940	6,1

Kaynak: TÜİK

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP'leri kapsamaktadır.

2.2. TÜRKİYE'NİN TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İTHALATI

Türkiye'nin 2006 yılında 1,3 milyar \$ olarak gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon makineleri ithalatı, 2007 yılında %35,6 artarak yaklaşık 1,8 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatında ikinci sırada yer alan lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineleri, ülkemiz ithalatında ilk sırada yer almaktadır. Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makinelerin ithalatı, 2006 yılında 230 milyon \$ iken, 2007 yılında 676 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatı (ABD Doları)

G.T.İ.P.	MADDE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
8445	LİFLERİ HAZIRLAYAN, İPLİK ÜRETEN-HAZIRLAYAN MAKİNELER	230.731.221	675.834.099	192,9
8447	ÖRGÜ TEZGAHLARI, GİPÜR, TÜL, DANTELA, FILE İMALI MAKİNE, CİHAZLARI	239.107.814	292.295.392	22,2
8448	YARDIMCI TEKSTİL MAKİNE, CİHAZLARI VE AKSAM-PARÇALAR	181.385.747	212.733.200	17,3
8446	DOKUMA TEZGAHLARI (MAKİNELERİ)	300.521.594	208.692.417	-30,6
8451	DOKUMA MADDELERİNİ YIKAMA, KURUTMA, ÜTÜLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	218.338.040	199.338.223	-8,7
8452	DIKIS MAKİNELERİ, MOBİLYALARI, İGNELELERİ, AKSAM-PARÇALARI	127.441.482	147.912.991	16,1
8444	DOKUMA MADDELERİNDEN LİF İMAL EDEN, DOKUYAN, KESEN MAKİNELER	20.345.192	54.493.443	167,8
8449	KEÇE, MENSUCAT İMAL MAKİNELERİNİN AKSAM, PARÇALARI	6.348.857	4.548.277	-28,4
	TOPLAM	1.324.219.947	1.795.848.042	35,6

Kaynak: TÜİK

2007 yılında Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon makineleri sektöründe en önemli tedarikçisi, Almanya'dır. Türkiye, Almanya'dan 2006 yılında 355 milyon \$ değerinde tekstil ve konfeksiyon makinesi ithal ederken, bu miktar 2007 yılında 674 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin sektör ithalatında Almanya'yı, sırasıyla İtalya, İsviçre, Japonya ve Çin Halk Cumhuriyeti takip etmiştir.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri İthalatı (ABD Doları)

	ÜLKE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
1	ALMANYA	354.620.646	673.784.130	90,0
2	İTALYA	236.994.958	271.641.524	14,6
3	İSVİÇRE	146.749.444	259.635.163	76,9
4	JAPONYA	119.930.748	126.585.919	5,5
5	ÇİN HALK CUM.	90.930.318	122.216.869	34,4
6	BELÇİKA	146.061.115	86.242.038	-41,0
7	FRANSA	70.150.677	72.355.231	3,1
8	GÜNEY KORE CUM.	23.903.408	44.249.874	85,1
9	TAYVAN	20.374.104	27.470.174	34,8
10	ÇEK CUMHURİYETİ	13.531.084	24.448.834	80,7
	DİĞER ÜLKELER	100.973.445	87.218.286	-13,6
	TOPLAM	1.324.219.947	1.795.848.042	35,6

Kaynak: TÜİK

Not: 8444, 8445, 8446, 8447, 8448, 8449, 8451, 8452 nolu GTİP'leri kapsamaktadır.

3. SEKTÖRÜN SORUNLARI

Türkiye'de tekstil ve konfeksiyon makineleri üretici/ihracat firmalarının karşılaştığı sorunlar arasında; Uzakdoğu menşeli makinelerin fiyat avantajı nedeniyle, gerek kalite, gerekse servis imkanı bakımından üstün yerli makinelere tercih edilmesi yer almaktadır. Diğer taraftan, sektördeki kaliteli yerli ürün imajının yeterli olmaması nedeniyle yurt içinde birçok alıcıda ithal ürün satın alma eğiliminin bulunması sektörün yerli imalatını olumsuz etkilemektedir.

Kullanılmış makine ithal eden tekstil firmalarının eski teknoloji ile imalat yapmak zorunda kalmaları ve bu makinelerden istenilen verimliliğin alınamaması, firmaların rekabet yeteneğinin kaybedilmesi ve yeterli sermaye birikiminin yapılamaması ile sonuçlanabilmekte, bu ise tekstil sektörüne ve tekstil makineleri imalat sanayiini olumsuz etkilemektedir.

Sektörün potansiyel ihraç pazarları arasında yer alan Bangladeş, Hindistan, Vietnam gibi ülkelerin riskli bölge sınıfında değerlendirilmesi, alınan kredilerin geri ödeme faiz oranının yüksek olmasına neden olmaktadır.

Vadeli makine alımlarında kullanılan kredi sistemlerinden olan Coface, Hermes yada türevi kredilerin ülkemizde mevcut olmaması sebebiyle, finansman sıkıntısı çeken sanayicinin makine alımlarını yerli üreticiden değil, daha uygun ödeme koşulları sunabilen yabancı ülke üreticilerinden yapması, vadelendirme avantajı sunulduğu için benzeri standart ve kalitedeki yerli makinelerden çok daha yüksek bedelle ithal edilen bu makineler, hem ülkenin döviz kaybına hem de yerli makine üreticisinin rekabet gücünün yok olmasına sebep olmaktadır.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türk tekstil ve konfeksiyon makineleri imalatçılarının büyük çoğunluğu, makine üretimlerine atölye tipi yerlerde küçük kapasiteler ile revizyon veya tamirat çalışmaları yaparak başlamışlardır. Ancak günümüzde modern fabrikalarda, ileri teknoloji tezgahlar ve uzmanlaşmış personel ile firmalarımız tesislerinde, birçoğu karmaşık elektronik kontrol sistemleri içeren tekstil makineleri üretilmektedir.

Ancak, hemen hemen bütün alt kollarında üretim ve ihracat yapılan sektörde, yaratılan katma değer in makine ithalatı dolayısıyla yurt dışına çıkmakta, bunun neticesinde rekabet yeteneği olumsuz yönde etkilenen sektör, giderek daha büyük ölçüde dışa bağımlı bir hale gelmektedir. Bu nedenle üretilen ürünlerin kalitesinin iyileştirilmesi, yurt içinde üretilen ürünler konusunda yeterli düzeyde bilinçlenme sağlanması, yurt dışında olduğu kadar, yurt içinde de sektörün imajının güçlendirilmesi sektörün gelişimini sürekli kılacaktır.

Diğer taraftan, sektörün gelişimine engel olarak görülen müşterilerin ve makine üreticilerinin uzun vadeli kredi ile finanse edilmeleri, yeni pazarlarda bankacılık ve nakliye alanlarında yaşanan sorunlara çözüm bulunması, 150 civarında ülkeye ihracat yapan sektörün, uluslararası piyasalarda rekabet gücünün artırılması bakımından önem taşımaktadır. Son yıllarda üretimde ve ihracatta kazanmış olduğu ivme ile Türk tekstil ve konfeksiyon makineleri sektörü, uluslararası piyasalardaki konumunu güçlendirmeye devam edecektir.